

Številka: 007-89/2016/2

Datum: 29. 12. 2016

**Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
Direktorat za notranji trg
Sektor za varstvo potrošnikov in konkurence**

Zadeva: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov

Zveza: vaš dopis št. 007-152/2016/20, z dne 25. 11. 2016 in priloženo gradivo

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je prejel vaše elektronsko sporočilo, s katerim ste nam v mnenje posredovali Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (v nadaljevanju predlog uredbe). V nadaljevanju vam na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (v nadaljevanju ZVOP-1) posredujemo naš odgovor.

K 8. in 9. členu

Po pregledu predloga uredbe v delu, ki se nanaša na spremembo 8. in 9. člena uredbe ugotavljamo, da bo z vidika zagotavljanja ustrezne ustavno zahtevane ravni varstva zasebnosti in še posebej osebnih podatkov v zvezi s predlaganimi spremembami bistven izziv samo izvajanje uredbe s strani posameznih držav članic. Predlagano besedilo namreč ne predvideva le obsežnih pooblastil med drugim glede dostopanja do osebnih podatkov s strani pristojnih organov npr. posredovanje podatkov in/ali dokumentov o elektronskih komunikacijah, ampak s tem tudi posege v širšo pravico do zasebnosti in tajnost pisem in drugih občil. Kot je mogoče razbrati iz prejetega besedila, se bodo ta pooblastila izvajala v skladu z načelom sorazmernosti ter v skladu z uredbo in nacionalnim pravom. Navedeno po našem razumevanju pomeni, da bodo države članice morale v skladu s svojim nacionalnim pravom (v Sloveniji predvsem v skladu z Ustavo RS, ZVOP-1, ZKP, ZEKom-1 in ZPOMK-1) ustrezno opredeliti, kateri bodo ti pristojni organi ter kako se bo postopkovno pri izvajanju navedenih pooblastil zagotavljalo spoštovanje siceršnjih predpisov glede zasebnosti elektronskih komunikacij in tajnosti pisem in drugih občil.

Dodatno pa z vidika zagotavljanja objave osebnih in drugih podatkov (npr. poslovnih skrivnosti), kot jo določa predlagana sprememba točke p drugega odstavka 8. člena uredbe upoštevajoč določbe glede varstva osebnih podatkov in dostopa do informacij javnega značaja izpostavljamo, da bi bilo glede na to, da gre lahko za objavo prekrškovnih odločb ipd. tudi v tem delu nujno zagotoviti ustrezne varovalke, kako se bo pri tem zagotovilo varstvo osebnih podatkov in preprečilo nesorazmerne posege v zasebnost posameznikov npr. z objavo nepravnomočnih kasneje razveljavljenih odločb ali odločb z blažjimi ugotovljenimi kršitvami, katerih objava bi glede na težko rešitve lahko pomenila nesorazmeren poseg v varstvo osebnih podatkov posameznika.

K 41. členu

IP v zvezi s predlaganim novim besedilom drugega odstavka 41. člena uredbe izpostavlja pomanjkljivost glede opredelitve izjem in prepovedi razkrivanja podatkov. Po mnenju IP bi bilo smiselno predvideti kot pravno podlago za razkrivanje, ne le zakonodajo EU, ampak tudi držav članic.

K 43. členu

Predlog uredbe sicer predvideva, da Evropska komisija vzpostavi in vzdržuje potrebno elektronsko zbirko podatkov (na podlagi besedila domnevamo, da tudi osebnih podatkov), v kateri hrani in obdeluje informacije, prejete v podporo prošnjam za medsebojno pomoč v skladu s predlagano uredbo, ki je na voljo za vpogled pristojnim organom in Evropski komisiji. Informacije, ki jih predložijo drugi organi, subjekti in imenovani organi, se shranijo in obdelajo v elektronski zbirki podatkov, vendar pa načelom ti navedeni organi, subjekti in imenovani organi ne bodo imeli dostopa do te zbirke podatkov. Vsekakor bi bilo smiselno in z vidika zagotavljanja zakonitosti obdelave osebnih podatkov nujno, da bi 43. člen uredbe jasneje določal nabor osebnih podatkov, ki naj bi se izmenjevali preko navedene elektronske zbirke podatkov. Prav tako pa ni jasno, kako se bo npr. zagotavljala prepoved sprotne ali naknadne uporabe podatkov za druge namene (t.i. function creep, npr. z ustvarjanjem novih zbirk osebnih podatkov za druge namene na podlagi podatkov pridobljenih iz elektronske zbirke za sicer zakonite namene).

Hkrati pa je določeno, da bodo izvedbeni akti za to zbirko, ki pa se bodo najverjetneje nanašali podrobneje tudi na področje varstva osebnih podatkov, sprejeti šele kasneje, torej ne na ravni zakonodajne uredbe, ampak kot akti nižjega – podzakonskega ranga. Zato IP v tej fazi s svojega področja dela vsebine ne more podrobneje komentirati. Vsekakor pa izpostavljamo, da bi bilo glede na to, da gre v vsakem primeru za predlog, ki vzpostavlja **obsežen sistem tudi za nadzor in obdelavo osebnih podatkov**, smiselno izvesti podrobno in celovito **oceno učinkov na varstvo osebnih podatkov** (angl. *data protection impact assesment*). Kot vsi takšni sistemi namreč zbirka s seboj prinaša resna in pomembna vprašanja, ki se v izhodišču nanašajo na to, v kakšnem obsegu je takšna elektronska zbirka potrebna in sorazmerna s posegom v človekove pravice glede na zasledovane cilje. Izvedba takšne ocene je primarno **naloga predlagatelja ukrepa oziroma sistema**. Takšna ocena učinkov bi morala nasloviti vsa tveganja in predvidene ukrepe za obravnavo identificiranih tveganj, izhodni rezultat ocene učinkov pa je nato ocena sorazmernosti in nujnosti predlaganega ukrepa, na katero lahko svoje mnenje podajo neodvisni nadzorni organi za varstvo osebnih podatkov. Ocene učinkov niso primarno namenjene predstavitvi koristi, ki naj bi jih sistem ali ukrep prinesel, temveč predvsem identifikaciji tveganj in posledic, ki jih bo sistem oz. ukrep imel na temeljne pravice do varstva osebnih podatkov. Pomen ocen učinkov na varstvo osebnih podatkov, kot enega temeljnih preventivnih ukrepov za varstvo osebnih podatkov poudarjata tudi:

- **Uredba (EU) 2016/679** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) in
- **Direktiva (EU) 2016/680** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ.

Ocena učinkov mora zato obravnavati vsaj naslednja tveganja:

- tveganja povezana z nujnostjo ukrepa/sistema,
- tveganja v povezavi z uporabo ukrepa/sistema:
  - tveganja povezana z zbiranjem podatkov,
  - tveganja povezana z zavarovanjem zbranih podatkov,
  - tveganja povezana z uporabo podatkov,
  - tveganja povezana z uničenjem podatkov,
  - druga tveganja.

Med bolj izpostavljena tveganja, ki terjajo podrobno obravnavo, sodijo tveganja:

- (ne)ažurnosti in ne(točnosti) podatkov in posledice uporabe takšnih podatkov v npr. prekrškovnih postopkih,
- tveganje razpoložljivosti in zanesljivosti delovanja sistema
- možnosti notranjih in zunanjih zlorab (npr. zagotovitev beleženja vseh dostopov in obdelav osebnih podatkov),
- tveganje sprotne ali naknadne uporabe podatkov za druge namene (t.i. function creep),
- tveganje prevelikega zanašanja na avtomatizirano obdelavo osebnih podatkov.

Vsa navedena tveganja imajo lahko resne posledice za posameznike (kot tudi za podjetja), katerih podatki bodo obdelovani, saj lahko zaradi tega trpijo različne nezaželene posledice (finančne, posledica za ugled itd.). Poleg zgoraj posebej izpostavljenih tveganj bi morala ocena učinkov obravnavati tudi vsa ostala tveganja.

Predlagamo, da navedene vidike upoštevate v nadaljnji razpravi in izpostavljam, da IP glede na to, da ni vključen v postopek sprejemanja predmetnega predpisa, ne more podajati poglobljenih mnenj v kratkih časovnih rokih, ki ste nam jih tokrat postavili.

Lepo vas pozdravljamo.

Informacijski pooblaščenec
Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka

pripravila:
Alenka Jerše, univ.dipl.prav.,
namestnica informacijske pooblaščenke